

Co s ním?

V září 1928 výstava skončila. Pavilony se vyprázdnily, restaurace ztichla, bazény byly vypuštěny a zapadaly listím. Na jaře chtěli brněnští radní výstaviště znovu otevřít, ale – jaksi nebylo co nového vystavovat. Co s výstavištěm? Nadšení se vyčerpalo... A svět pak přiškrtila velká hospodářská krize.

Když pominula, chtěli Brňané přilákat filmaře a pod kopci Vysočiny vytvořit malý československý Hollywood. Smělý plán však nevyšel, našim filmařům stačila dvě dosavadní centra – Barrandov a Zlín...

Určité oživení přineslo zřízení zemského muzea Anthropos, jehož hybatelem byl moravský archeolog Karel Absolon, objevitel nejstarší sošky na světě – věstonické venuše.

Výstaviště se občas pronajímalo k zábavním akcím, šlehal nad ním ohňostroje a v restauraci burácely dechovky. V pavilonu A byl na čas vystaven soubor obrovských plátěn od moravského rodáka, malíře Alfonse Muchy. Po svém fenomenálním úspěchu v Paříži cítil, že své otčině cosi dluží. Namaloval proto obrazy plné příběhů, kterým naslouchal po celé mládí. Cyklus s vlasteneckou tematikou nazval Slovánská epopej.

Ani Muchovy obrazy se na výstavišti neohrály dlouho. Jejich místo zaujala výstava nábytku a pak výstava protiletectvé ochrany. Psal se rok 1937 a všichni cítili nebezpečí blížící se války.

Co s nimi?

V tom nádherném jubilejním létě 1928 si Brňané rozuměli a byli hrdí na své město. Dělníci se domlouvali hantecem, německá smetánka německy a Češi a Židé mluvili česky. Židovská menšina cítila vděk k prezidentu Masarykovi, který se kdysi odhodlaně zastal práva a rozumu v soudním případě Žida Hilsnera. Většina Židů už posílala děti do českých škol a věřila v zářivou budoucnost demokratického a pokrokového Československa.

V březnu 1939, kdy byla Československá republika obsazena německými okupanty, nastaly pro Židy zlé časy. Nacisté byli rozhodnutí vyhladit všechny potomky dávných uprchlíků z Judey a Izraele. Okupaci nepřežilo 270 000 československých Židů – a byli mezi nimi tatínek a maminka Weissovi i s malou Klárkou. Zahynuli ve vyhlazovacím koncentračním táboře.

V ledové pustině u ruského města Stalingrad zemřel dvorný pán z tramvaje, Němec z Brna, který musel narukovat do nacistické armády.

V lednu 1945 usmrtili nacisté v koncentračním táboře Dachau injekcí naplněnou skvrnitým tytem bývalého brněnského primátora Karla Tomeše.

Na konci května 1945, pár dnů po ukončení válečných bojů, bylo z rozbořovaného Brna vyhnáno na dvacet tisíc Němců – většinou žen a dětí, protože muži byli po smrti nebo ještě na frontě... Je pravda, že mnozí z brněnských Němců se před okupací nechali strhnout zhoubnými nacistickými myšlenkami. Ale mnozí z nich byli bez viny...

Ze života hmyzu

Ne, já se nemotám, to se jen kolem mě točí vesmír

A co děláte, když je chytíte?

Kdybych měl kořeny jako tenhle květ, netoula bych se

Napichnu je na špendlík a zařadím do sbírky

Les... Malý zelený svět... Odehrává se v něm tolik příběhů, kolik v něm žije tvorů. Tulák tu padl pod tíhou svého života – anebo snad jen vinou kořalky, kterou do sebe obrátil? Teď se mu točí hlava.

Jako by kolem sebe slyšel hlasy všech živých bytostí, jež kolem něj létají, mihotají se, plazí, pachtí se, požírají navzájem anebo se navzájem páří. Jsou to hlasy úsilí i touhy, hlasy puzení i nenasytosti. Tulák jim rozumí, zato Pedant, který jen rozšiřuje svou sbírku hmyzu, zřejmě nechápe vůbec nic...